

Fotografie Jana Palacha z maturitního tabla mělnického gymnázia, 1966 (Zdroj: ABS)

Student v Praze

Po maturitě chtěl Jan Palach studovat historii na Filozofické fakultě UK. Ačkoliv přijímací zkoušky složil dobře, nebyl pro velký počet uchazečů přijat. Zapsal se proto ke studiu zemědělské ekonomie na Vysoké škole ekonomické. Přestože to nebyl jeho vysněný obor, stihl za dva roky studia na VŠE vykonat 16 zkoušek a výrazně se zapojit do tamního studentského života. V létě 1967 se zúčastnil pracovního zájezdu do Kazachstánu, o rok později se stal hlavním organizátorem podobné brigády, tentokrát do oblasti Leningradu. Na jaře 1968 pomáhal na VŠE zakládat akademickou radu studentů.

Pražské jaro prožil Jan Palach také na VŠE. Toto období pro něj znamenalo zásadní životní zlom. Již předtím se sice zajímal o politiku (svým kolegům rozdával různé strojopisné texty, například dopis Alexandra Solženicyna, texty Ludvíka Vaculíka či přepisy projevů ze sjezdu spisovatelů), v roce 1968 se však jeho zájem ještě vystupňoval. Na jaře 1968 se zúčastnil mnoha diskusních setkání a studentských mítinků.

Léto 1968 prožil Jan Palach na zájezdu v SSSR, odkud se vrátil až 17. srpna 1968. Doma na něho čekala radostná zpráva – oznámení, že byla schválena jeho žádost o přestup na Filozofickou fakultu UK. Záhy ale následoval šok: okupace Československa. Jan Palach prožil první okupační noc ve Všetatech. Již 21. srpna ráno se však i přes naléhání maminky vypravil do Prahy, kde pak strávil několik následujících dní. Po návratu do Všetat psal na ulicích s kamarády nápisy proti okupaci.

Začátkem října 1968 se Jan Palach poprvé podíval na Západ. Za organizaci brigády v SSSR získal zájezd do Francie, kde pomáhal při sběru hroznů. Do Československa se vrátil 19. října 1968, tedy přesně den poté, co Národní shromáždění schválilo smlouvu o dočasném pobytu sovětských vojsk.

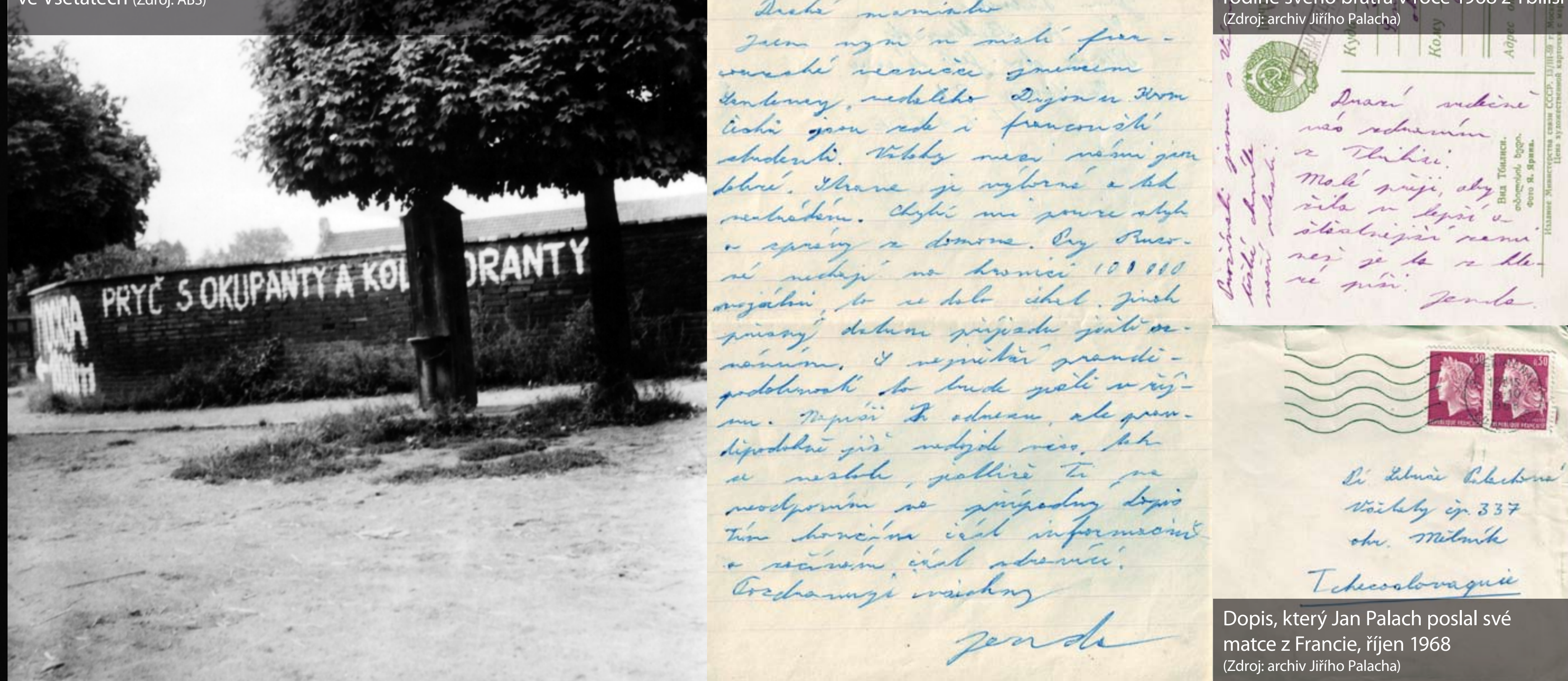
Studenti VŠE před Hlavním nádražím v Praze po návratu ze Sovětského svazu (Jan Palach – sedící první zleva), 1967 (Zdroj: archiv Jiřího Palacha)

Jan Palach (vlevo s fotoaparátem) na studentském zájezdu v Sovětském svazu, 1967 (Zdroj: archiv Jiřího Palacha) Zpráva o chlapci zabitým okupačními vojáky umístěná na podstavci sochy sv. Václava. Jan Palach ji vyfotografoval 22. srpna 1968 (Foto: Jan Palach)

Index Jana Palacha z VŠE (Zdroj: Archiv UK) Tanky v pražské ulici Na Poříčí, 22. srpen 1968 (Foto: Jan Palach)

Nápisy proti okupaci, které psal Jan Palach v srpnu 1968 se svými kamarády ve Všetatech (Zdroj: ABS) Pohlednice, kterou zaslal Jan Palach rodině svého bratra v roce 1968 z Tbilisi (Zdroj: archiv Jiřího Palacha) Dopis, který Jan Palach poslal své matce z Francie, říjen 1968 (Zdroj: archiv Jiřího Palacha)